

Metodické rady

Moje první počítání – pracovní sešit (1-11)

Nakladatelství Nová škola Brno, Franzova 66, 614 00 Brno

☎ 548 221 247, www.novaskolabrno.cz, e-mail: info@novaskolabrno.cz

Moje první (str. 1 – 3) – čtení obrázků: „Jeden medvídek, dvě hvězdičky...“

První stránky pracovního sešitu *Moje první* napomáhají žákům k vidění počtu věcí do pěti. Dítě ukazuje a říká, kolik čeho je na stránce nakresleno. Každý čte jeden nebo dva řádky. Správné čtení můžeme ohodnotit hvězdičkou. Postupně dovedeme všechny žáky k tomu, že určují správně počet věcí na *str.* 1.

Se stranami 2, 3 pracujeme obdobně jako se *str.* 1. Náměty viz MP *str.* 14.

V dalších hodinách se ke stránkám vracíme tak dlouho, dokud neumí říct všichni žáci, kolik čeho na této straně vidí. Žádné dítě by nemělo jít dál, dokud nedovede zrakem poznat počet 1, 2 a dokud nedovede stránku hbitě přečíst (ti, kteří to dokáží, mohou obrázky *např.* vymalovávat nebo kreslit svoje obrázky k počtu 1 – 5 na proužky papíru).

Moje první (str. 2,3) – nácvik určování počtu věcí do 5 bez počítání po jedné

Procvičujeme chvíli v každé vyučovací hodině. Jestliže se děti naučí vnímat počet věcí do 5 bez počítání po jedné, usnadní jim to další počítání.

Dále pracujeme obdobně jako se stranou 1 (viz MP *str.* 14).

Moje první (str. 4, 5) – početní čtení obrázků, práce s kolečky z kostky

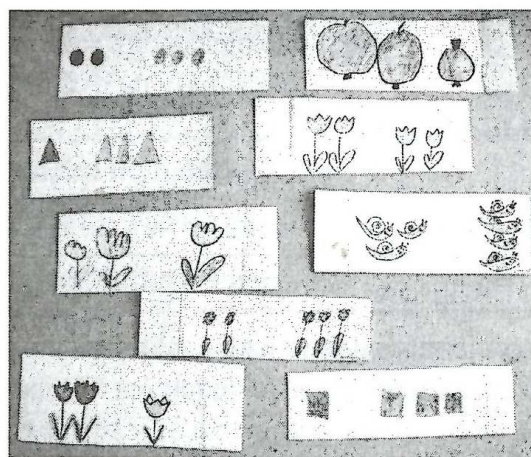
Dokud neumíme psát číslice, přikládáme k věcem na obrázku (*str.* 4) stejný počet koleček a říkáme, kolik jsme přiložili.

Str. 5 – čteme: Jeden šašek a dva šašci jsou tři šašci.

Dva motýlci a jeden motýlek jsou tři motýlci.

Stránku necháme postupně číst všem dětem. Kdo chce, může vymalovávat. Jiné děti mohou kreslit podobné obrázkové úlohy na proužky papíru. Tato činnost děti baví.

Poznámka: Z podařených obrázkových úloh lze vytvořit třídní sbírku (krabičku s proužky) a využívat ji k procvičování. K nakresleným obrázkům děti vymýšlejí početní příběhy, tvoří obrázky, odpovídají.

Metodické rady

Moje první počítání – pracovní sešit (1-11)

Nakladatelství Nová škola Brno, Franzova 66, 614 00 Brno

☎ 548 221 247, www.novaskolabrno.cz, e-mail: info@novaskolabrno.cz

Námět pro hru s úlohami na prouzcích papíru, „proužky s hádankou“:

- Žák jde před lavice, vytáhne si z krabičky proužek s „hádankou“ a přečte ji ve tvaru *např.*: „Jeden míč a tři míče jsou čtyři míče.“ (Později k tomu přidá i příslušný příklad.) Hra je zajímavější, když žáci dokáží vymýšlet k obrázku na lístečku slovní úlohu.

Např.: Jakub přinesl na hřiště 1 míč. Děti už na hřišti 3 míče měly. Kolik mají děti celkem na hřišti míčů?

Když se domluvíme, že kdo přečte 2 lístečky správně, dostane hvězdičku na předem připravenou kartu (karta může mít na jedné straně pohádkový obrázek), je hra pro žáky poutavější. Vyhodnocování správnosti odpovědí je možno různě didakticky využít.

Čtení obrázků a jejich rozlišování není pouhým zobrazováním psaného textu. Rozvíjí celkovou rozumovou úroveň dítěte. Zvláště u dětí, kterým tato činnost chyběla v předškolním věku má ničím nenahraditelný význam. Je možné, že některé dítě zaostává za ostatními právě proto, že si s ním nikdy nikdo neprohlížel knížky a nepovídá si o obrázcích. Také ilustrace reality má nezastupitelnou úlohu v rozvoji představ dítěte.

Moje první (str. 6, 7) – skládání koleček podle sestav do řad, příkládání koleček k počtu věcí

Úkoly ke str. 6 : Ke štetci polož stejný počet koleček. Kolik jsi položil?

K sekerám polož stejný počet koleček. Kolik jsi položil?

Str. 7 : Čtení příkladů: „Jedno srdíčko a dvě srdíčka jsou tři srdíčka.“...

Poznámka: Ke stránkám se vracíte, nevyplňujte je hned, číslice *pište později*. Děti budou mít radost, neboť budou úspěšné. *Zápis příkladů* nebo jejich výsledků provádíme teprve, až umíme psát číslice. Dokud je neumíme, čteme zapsané příklady, příkládáme k příkladům žluté lístečky s výsledky, k věcem příkládáme lístečky značící jejich počet apod.

Moje první (str. 8, 9) – početní říkanky, příklady, dokreslování do určitého počtu, čtení vět s obrázky

- doplňování čísel chybějících v řadě (příkládání lístečků s čísly)
- úlohy s dokreslováním je vhodné nechat tvořit děti samostatně
- využívejte též podobných úloh ze sešitu *Přípravná (např. str. 7)*

Moje první (str. 10, 11) – poznávání, čtení, psaní čísel, dokreslování

Stránky využijeme k mnoha činnostem, *např.*:

- poznávání čísel, která už známe, poznávání čísel podle počtu věcí
- dokreslování obrázků podle daného čísla, příkládání koleček, fazolí, ...
- psaní čísel, která už umíme

Dole jsou obrázky na rytmické střídání počtu prvků (postřeh, soustředění).

Obměna: Žák rovná kolečka a vymyslí nějaký systém. *Např.*: položí 2 červená, 3 modrá, 2 červená, 3 modrá ... Ostatní mají objevit systém řazení koleček.

Metodické rady

Moje první počítání – pracovní sešit (1-11)

Nakladatelství Nová škola Brno, Franzova 66, 614 00 Brno

☎ 548 221 247, www.novaskolabrno.cz, e-mail: info@novaskolabrno.cz

Moje první (str. 13) – odčítání – vymýšlení slovních úloh k obrázku, příkládání lístečků s čísly k obrázkům

Žák: Měl jsem tři třešně, jednu jsem snědl. Kolik třešní mi zůstalo, Ivo?

Iva: Zůstaly ti dvě třešně. Jaký příklad k tomu patří, Oto?

Ota: $3 - 1 = 2$

Ubíráme – ujídáme – odčítáme... Kolik zůstalo?

Děti vymýšlejí jednoduché slovní úlohy, tvoří otázky, odpovídají na ně, přidávají příklady (úlohu matematizují).

Hry s kolečky, tyčinkami a lístečky (dočítání):

Položíme: Kolik koleček chybí do 5?

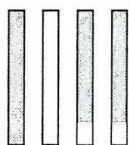
(Řekni a doplň.)

nebo:

Kolik koleček chybí do 3?
(Řekni a doplň.)

nebo:

Kolik tyčinek chybí do 5?
(Řekni a doplň.)

Žáci mohou příkládat kolečka nebo tyčinky různých barev, ptají se, odpovídají, tvoří další podobné situace.

Obměna: Kolik přidáš nebo ubereš?

Učitel: Polož na lavici 4 kolečka. Co uděláš, aby jich bylo pět?

Žák: Přidám jedno kolečko.

Učitel: Co uděláš, aby byla kolečka tři? ...

Můžeme s dětmi říkat: Pro přidávání užíváme znaménko plus (+).

(Děti naznačují plus překříženými ukazováčky.)

Pro ubírání užíváme znaménko minus (-).

(Děti naznačují minus ukazováčkem vodorovně.)

Moje první (str. 22, 24) – hry s čísly

– příkládání lístečků s čísly k nakresleným sestavám

– doplňování chybějících číslic v řadě

Hra s kolečky – vyrovnejte jich šest

Např.: Odsunuj odčítaný počet koleček (odsuň, odeber, zakryj rukou zprava).

Říkej, kolik zbývá, tvoř příklad. (Totéž u nakreslených sešitů na str. 24.)

Metodické rady

Moje první počítání – pracovní sešit (1-11)

Nakladatelství Nová škola Brno, Franzova 66, 614 00 Brno

☎ 548 221 247, www.novaskolabrno.cz, e-mail: info@novaskolabrno.cz

- práce s nakreslenými kolečky v pracovním sešitě – odčítání od 6 (škrtaná kolečka) projdeme řadu po řadě, povídáme:
např. str. 22: Eva nakreslila 6 koleček, jedno škrtnla, co zbylo si vymaluje.
Kolik koleček vymaluje? (Vymaluj zbylá kolečka.)
Jaký příklad k tomu patří? Přilož k příkladu výsledek.
- počítejte příklady z paměti
- napiš příklad a nakresli k němu kolečka nebo jiné tvary; řekni, co máš nakresleno
- nebo: Ondra nakreslil 6 koleček, tři škrtnl, zbylá vymaloval. Kolik jich vymaloval?

Moje první (str. 23, 24) – příklady k procvičování učiva

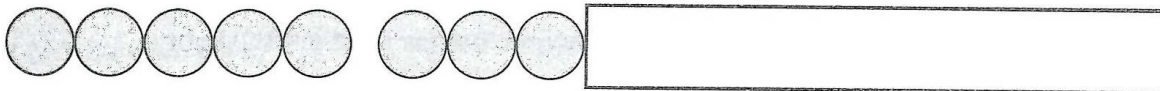
Příklady nepočítáme najednou. Než doplňujeme výsledky do pracovního sešitu, čteme sloupečky příkladů, jindy řádky po dvou příkladech. Jindy říkáme jen výsledky. Při čtení výsledků bez příkladů je zajímavé sledovat, kolik dětí dovede ukázat, kde jsme, když čtení výsledků ukončíme uprostřed sloupce. Některé sloupečky příkladů je vhodné přepsat do sešitu a vypočítat. Zápis je pro děti obtížnější, nezapomínejte na něj.

Poznámka: Postupujeme opět od konkrétního k abstraktnímu (viz MP str. 15), s čísly si různými způsoby hrajeme, potom počítáme příklady. Každou hodinu zařazujeme krátce hru na vidění počtu do 10 i slovní úlohy, které rozvíjejí mluvní schopnosti dítěte, učí správné formulace otázek i odpovědí.

Moje první (str. 34) – rozklady čísla 10

Rozkladům čísla 10 věnujte dostatečnou pozornost. Stránku několikrát propočítávejte, přepisujte některé sloupce, hrejte si s kolečky. Dávejte si hádanky při hře.

Např.: Žáci si položili na lavici 10 koleček a proužkem zakryli dvě.

- Příklady úkolů:* Mám 10 koleček, zakryju 2, kolik zůstane?
Mám 10 koleček, odsunu 2, kolik zůstane?
Bylo 10 koleček. Kolik mám pod proužkem? Kolik zůstalo?
Kolik koleček vidíš? Kolik chybí do 10?

Hru s takovými hádankami je možno hrát ve dvojicích. Uhodnutý počet je hvězdička, při chybě se hvězdička škrtná. Po určité době zkontrolujeme stav hry u jednotlivých dvojic. Hodnocení si mohou vést děti samy. Vymýšlejte i jiné způsoby pozitivního hodnocení svých žáků.

Metodické rady

Moje první počítání – pracovní sešit (1-11)

Nakladatelství Nová škola Brno, Franzova 66, 614 00 Brno

☎ 548 221 247, www.novaskolabrno.cz, e-mail: info@novaskolabrno.cz

Moje první (str. 35 – 38) – rozklady

Na stránkách je připravený materiál na další procvičování rozkladů čísel do 10. Vracet se můžete také k dočítání, *např. na str. 34* se procvičuje dobře rozklad čísla 10. Dočítání najdete mezi sloupečky u každého čísla. Když si sloupečky hned nevyplníte, můžete se k nim podle potřeby vracet.

Hry s kartičkami (M1–M3) – sčítání a odčítání v oboru do 10, do 20

Hry vedou zúčastněné hráče k pozornosti, *pomáhají automatizovat početní spoje*. Pro děti je tento způsob procvičování učiva zajímavý a zábavný, uspokojuje jejich touhu po úspěchu, učí je pracovat ve skupinách. Je při nich snadné vyhodnotit úspěšné počtáře. Ve hrách je dána možnost úspěchu každému, kdo se do nich aktivně zapojí.

Hry pro skupiny (pro 3 – 5 hráčů)

1. Rozstříhané kartičky z jednoho souboru rozloží žáci na lavici tak, aby byly na všech kartách vidět příklady. První ze skupiny žáků si k sobě přisune kartu, kterou si vybral, přečte příklad, řekne výsledek, pak kartu otočí, aby mohli ostatní posoudit správnost řešení příkladu. (Z druhé strany je výsledek příkladu.) Při správném řešení si žák kartu s příkladem ponechá, při nesprávném se karta vrací do hry. Další hráč ji může použít.

Vítězí hráč, který získal nejvíce kartiček. Z chyby se lze vysvobodit na závěr hry tak, že si za jednu chybu vytáhne hráč od spolužáků dvě kartičky s příklady a vypočítá je správně. Předností tohoto způsobu je, že si žáci mohou z příkladů vybírat. Při hře lze využít i chyby předcházejícího hráče.

2. Kartičky položíme doprostřed hrací plochy na hromádku příklady nahoru. Žák přečte příklad, který je nahoře, řekne výsledek, otočí kartu a zjistí, zda počítal dobře. Kdo příklad vypočítá správně, kartu si nechává, je-li příklad vypočítán špatně, kartu zasune žák dolů pod hromádku příkladů. Vítězí žák, který má nejvíce kartiček.

Metodické rady

Moje první počítání – pracovní sešit (1-11)

Nakladatelství Nová škola Brno, Franzova 66, 614 00 Brno

☎ 548 221 247, www.novaskolabrno.cz, e-mail: info@novaskolabrno.cz

3. Kartičky rozložíme na lavici nebo na zemi příklady nahoru. Žáci si současně vybírají každý dvě kartičky s příklady, které mají stejný výsledek. Nechají je před sebou a neotáčejí je. Až když má každý z hráčů své 2 karty vybrané, ukazují otočením karty, že se jim skutečně podařilo vybrat příklady se stejnými výsledky.

Pravidla:

- žák, který má stejné výsledky na kartách, si je nechává
- žák, který má různé výsledky, vrátí obě karty do hry
- když žák nenachází již mezi rozloženými kartami dvojice příkladů se stejnými výsledky, bere jen 1 kartu a vypočítává 1 příklad
- pokud na stole zůstane menší počet karet než je hráčů, o karty žáci losují
- vítězí hráč, který má největší počet karet.

Hry pro dvojice:

1. Přebíjená

Žáci mají hromádku karet, příklady nahoru. Každý si vezme 1 kartičku. Příklady vypočítají, zkontrolují správnost výpočtu otočením karty.

Pravidla:

- když mají oba výpočet správný, obě karty bere ten, jehož výsledek je větší číslo
- pokud mají oba hráči stejné výsledky (při správném výpočtu), karty zatím nikdo nebere a hra pokračuje (hraje se o 4 kartičky)
- pokud jeden z hráčů vypočítal příklad špatně, bere obě kartičky druhý hráč
- pokud oba hráči udělali chybu, vrátí se kartičky pod hromádku karet
- vítězí hráč, který získal více kartiček

2. Kopaná

Žáci si rozdají po 6 kartičkách. Vezmou si je do ruky tak, aby spoluhráč neviděl výsledky. Jeden druhému zadává příklad tak, že před spoluhráče položí jednu ze svých kartiček. Spoluhráč příklad vypočítá (kontrola otočením karty). Hráči se v zadávání příkladů střídají. Špatně vypočítaný příklad je gól. Kartu si odkládá stranou ten hráč, který dostal gól.

Po vypočítání rozdaných příkladů si hráči zapíší počet gólů a znovu si rozdají po 6 kartách. Výsledek vyjde sečtením gólů každého hráče. Vítězí ten hráč, který dostal méně gólů. (Lze hrát i více kol než dvě. Dá se uspořádat třídní turnaj.)

Hra pro jednoho hráče (k docvičování učiva)

Žák si rozloží 12 kartiček s příklady. Vybírá příklady, vypočítá je a výsledky kontroluje. Správně vypočítaný příklad nechává otočený výsledkem nahoru. Snadno tak pozná, které příklady mu dělají potíže (u kterých váhá, nebo které neumí) – ty si odloží stranou. Rozloží si dalších 12 karet a pokračuje stejně.

Na závěr mu k procvičení zůstanou jen příklady, které mu dělaly potíže. Ty si buď zapíše a vypočte, nebo si s nimi dál hraje.

$15 + 3$	$11 + 8$	$14 + 5$
$12 + 1$	$16 + 3$	$11 + 3$
$10 + 6$	$12 + 2$	$12 + 7$
$10 + 8$	$11 + 6$	$17 + 3$